

ΤΑΧ. ΜΕΙΟ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ
Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ίωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
 Ὑργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
 Χριστοκοπίδου 12, 105 54 – Ἀθήνα
 www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
 2103212713 - 2103212107
 e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 67ο – ΤΕΥΧΟΣ 726 ●
 ● ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ίωάν. α' 29) ●

Ὁ λόγος τοῦ Σταυροῦ

Ἡ ἔμμε ζωῆς ἢ θανάτου ἦταν γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Καί ὅταν λέη ὁ Παῦλος Σταυρό ἢ λόγος Σταυροῦ, ἐννοεῖ τὸ Σταυρό, πού διάλεξε ὁ Θεὸς σάν μέσο τῆς δικῆς μας σωτηρίας.

- Ἐννοεῖ τὸν σταυρικὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- Ἐννοεῖ τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, πού εἶναι τὸ μυστήριον τῆς ἀπειρης ἀγάπης.

- Ἐννοεῖ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, πού ἐμφανίζεται ὡς ἀδυναμία.
- Ἐννοεῖ τὸ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων.
- Ἐννοεῖ τὴν ἀνάστασι, πού ἀκολουθεῖ τὸν Σταυρό.
- Ἐννοεῖ τὸ προαιώνιον σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν σωτηρία μας.
- Ἐννοεῖ τὴν ἄλλη διάστασι τῆς λογικῆς, πού λέγεται πίστις.
- Ἐννοεῖ τὴν θυσία.
- Ἐννοεῖ τὸν τρόπο ζωῆς τῶν χριστιανῶν.

Ἐὰς παρακολουθήσουμε τὴν καινοτομία τοῦ λόγου τοῦ Σταυροῦ: «Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μέν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ» (Α' Κορ. α' 18). Χωρὶς σταυρό χάνονται οἱ ἄνθρωποι. Καί ὁ Παῦλος, πού ἡ καρδιά του εἶναι γεμάτη ἀγάπη γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, δέν ὑποφέρει τὴν ἀπώλεια ψυχῶν. Γι' αὐτὸ καὶ θρηνεῖ γιὰ ὅσους δέν θέλουν νὰ πιστέψουν στὸ σταυρό τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ γίνονται ἔτσι ἐχθροὶ τοῦ Σταυροῦ (Φιλιπ. γ' 18).

- Γιὰ τοὺς «ἀπολλυμένους» ὁ σταυρὸς εἶναι μωρία. Ποιοὶ εἶναι «ἀπολλυμένοι»; Αὐτοὶ, πού μόνον τοὺς θέλουν νὰ εἶναι χαμένοι. Γιὰ τὴν ἀπώλεια ψυχῶν ὁ μόνος, πού δέν εὐθύνεται, εἶναι ὁ Θεός, ἀφοῦ Ἐκεῖνος «θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμ. β' 4).

- Φαντασθῆτε να να γό. Κάποιος ναυαγοσώστης τοῦ ἀπλώνει τὸ χέρι,

για να τον σώσει σίγουρα. 'Αλλ' εκείνος αποποιείται: «Όχι, θα σωθώ μόνος μου, μέ τά... στολίδια που φοράω!» Τελικά ό ναυαγός πνίγεται, γίνεται «άπολλυμένος». Στολίδια ή ανθρώπινη σοφία και τά ανθρώπινα έπιτεύγματα. Μά μπροστά στην άγωνία της άμαρτίας και του θανάτου σε τίποτε δέν μπορούν να μάς βοηθήσουν. Υπάρχει Έκείνος, ό «ναυαγοσώστης», ό Ίησους Χριστός, που άπλώνει τά καρφωμένα Του χέρια, για να μάς σώσει. Όταν Τόν περιφρονούμε και στηριζώμεθα στις δικές μας δυνάμεις, είναι φυσικό να χαθοῦμε, να γίνουμε «άπολλυμένοι».

- Είναι μωρία ό Σταυρός για όσους γνωρίζουν μόνο τον τρόπο της δικής τους λογικής, διότι άπλούστατα δέν χωράει τό μυαλό τους τό πώς ένας καταδικασμένος σε σταυρικό θάνατο σώζει τον κόσμο!

Δέν είναι άνόητο, να θέλη κανείς τον άπέραντο ώκεανό να τον χωρέσει σ' ένα ποτήρι; Έτσι είναι άνόητο και μωρό, τό να θέλη ό υπερήφανος να χωρέσει στη μικρή του διάνοια τον ώκεανό της αγάπης του Θεού, που λέγεται μυστήριο του Σταυρού.

- Μωρία χαρακτηριζόταν στους «χαμένους» άνθρωπος της ψυχρής λογικής ό Σταυρός του Κυρίου. Κάτι, που οι πιστοί τό θαυμάζουν και συγκινούνται στη θέα του, αυτοί τό χλευάζουν. Δέν μπορούν να κατανοήσουν την κένωση του σταυρού. Δέν μπορούν να μετρήσουν πόσα μυστικά αγάπης και προσφοράς κρύβει ό Σταυρός. Πώς τό Αίμα του Σταυρού μάς καθαρίζει από κάθε άμαρτία! (Α' Ίωάν. α' 7).

* * *

- Είναι μωρία ό Σταυρός σε όσους

σκοντάφτει ή λογική τους πάνω στο άκατανόητο μυστήριο της σωτηρίας. Νά μερικά λογικά «έπιχειρήματα» της ψυχρής λογικής, κατά τον ιερό Χρυσόστομο:

- Πάνω στο σταυρό, ενώ ό Χριστός έπασχε, δέν βοήθησε τον έαυτό Του. Και πώς, λοιπόν, κατόπιν αναστήθηκε και βοήθησε άλλους;

- Αν είχε δύναμι, έπρεπε να την δείξει πριν από τό θάνατό Του.

- Είναι παράλογο πράγμα ό σταυρός του Ίησού!

— Και δίνει την άπάντησι ό ιερός Χρυσόστομος:

«Αν θελήσουμε τά πράγματα του Θεού να τά έκφράσουμε με την κοσμική σοφία, θα προκαλέσουμε τά γέλια, όχι λόγω της άδυναμίας έκφράσεως των πραγμάτων, αλλά λόγω της άδυναμίας της ανθρώπινης νοήσεως. Τά μεγάλα κανέναν δέν μπορεί να τά έκφράσει... Ειδικά ό σταυρός είναι ύπερλογος και άπερίγραπτος στη δύναμή του» (Ε.Π.Ε. 18,88).

* * *

- Υψωσε ό Θεός την αγάπη Του πάνω στα άστρα του ούρανοῦ. Σάν να κρατούν τά άστρα ένα τεράστιο «πανό», που γράφει: «Ό Θεός υπάρχει και σās αγαπά».

- Υψωσε ακόμα πιο ψηλά και από τά άστρα τό Σταυρό του Υιού Του. Μία καταπόρφυρη πινακίδα κηρύττει: «Οὔτως ήγάπησεν ό Θεός τον κόσμον...» (Ίωάν. γ' 16). Αυτός ό Σταυρός είναι «ή μωρία του κηρύγματος».

- Για τον Παῦλο σημασία δέν έχει τί πιστεύει καθένας, αλλά τί ό «πιστός» Θεός αποκάλυψε στους ανθρώπους. Σημασία δέν έχει τί ζητάει κάθε τάξις ανθρώπων και κάθε θρησκευτική ιδεολογία, αλλά τί χάρισε ό Θεός.

Άρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν!

Ο ἄ συγκινοῦνταν καί οἱ πλέον σκληροί ἀπό τό φρικτό θέαμα, πού παρουσίαζε τήν ὥρα τοῦ Πάθους ὁ Κύριος. Οἱ Ἰουδαῖοι ὁμως μένουν τελείως *ἀσυγκίνητοι*. Καί ἐπειδή ἀντιλαμβάνονται τήν ἀδυναμία τοῦ Πιλάτου, ἐπιμένουν ἀνυποχώρητοι στό αἴτημά τους. «Ὅτε οὖν εἶδον αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καί οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες· Σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καί σταυρώσατε· ἐγὼ γάρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καί κατὰ τόν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθάνειν, ὅτι ἐαυτόν Θεοῦ υἱὸν ἐποίησεν» (Ἰωάν. ιθ' 6-

• Τό ἄν μερικοί ζητᾶνε στή γῆ νά βροῦν τό φῶς τους, αὐτό δέν σημαίνει, ὅτι πρέπει νά πάψουμε νά μιλάμε γιά τόν ἥλιο, μόνο καί μόνο γιά ν' ἀρέσουμε σ' αὐτούς. Μοναδικός ἥλιος γιά μία λυτρωτική πορεία εἶναι ὁ ἔσταυρωμένος Ἰησοῦς. Αὐτόν κηρύττει ὁ Παῦλος. Καί ἀδιαφορεῖ, ἄν τά μάτια μερικῶν δέν ἤθελαν ἢ δέν ἦσαν ἔτοιμα νά δεχθοῦν τή σωτηρία λάμψη τοῦ Σταυροῦ.

* * *

• Ὁ Παῦλος ἀντιδιαστέλλει τούς πιστούς ἀπό τούς ἀνθρώπους πού «ψάχνονται», καί λέει: «Ἡμεῖς κηρύσσομεν Χριστόν ἔσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μέν σκάνδαλον, Ἑλλησι δέ μωρίαν» (Α' Κορ. α' 23).

• Ἀνεπηρέαστη μένει ἡ χριστιανική πίστις ἀπό τίς θεωρίες τοῦ κόσμου.

• Ἐσταυρωμένος! Τό γλυκύ κήρυγμα τοῦ Παύλου. Πουθενά ἄλλοῦ δέν κτυπᾶ πιό δυνατά ἡ καρδιά τῆς ἀγάπης, ὅσο πάνω στό σταυρό.

• Ἐσταυρωμένος! «Ἰουδαίοις σκάνδαλον». Πόσοι καί σήμερα ἔ-

χουν μέσα τους λαθεμένη τήν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ!

• Ἐσταυρωμένος! «Ἑλλησι μωρία». Οἱ ἐξυπνάκηδες κάθε ἐποχῆς δέν καταδέχονται ν' ἀναφερθοῦν στόν Ἐσταυρωμένο τῆς λυτρώσεως. Χλευάζουν τήν ἀλήθεια, ὅτι ὁ θάνατος ἐνός ἐπιφέρει τή σωτηρία σέ ὄλους.

• Ἐσταυρωμένος! Εἶναι τό «σημεῖον», πού ἀναιρεῖ τά... σημεῖα.

• Ἐσταυρωμένος! Δέν νοεῖται Χριστός μὴ ἔσταυρωμένος. Φαντάζεσθε ναό, ὅπου, ἀντί νά ζωγραφίζεται ὁ Χριστός καθηλωμένος πάνω στό σταυρό, νά ζωγραφίζεται ξαπλωμένος σέ μία... πολυθρόνα; Ἀναμφιβόλως δέν νοεῖται Ἐκκλησία χωρίς σταυρό. Ἐτσι δέν νοεῖται κήρυγμα χωρίς σταυρό. Οὔτε νοεῖται χριστιανική ζωὴ χωρίς σταυρό.

* * *

• Ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ *συνιστάμενη* τῆς ἀγάπης, τῆς σοφίας καί τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

π. Δ. Α.

• Δέν ζητοῦν ἀπλῶς τόν θάνατό Του, ἀλλ' ἔχουν τήν ἀξίωσι νά Τόν φονεύσουν μέ τόν **θάνατο τοῦ σταυροῦ**, τόν πλέον ἐπονείδιστο θάνατο. Ἀποδεικνύονται σκληρότεροι καί ἀπό τίς πέτρες, ἀγριώτεροι καί ἀπό τά πλέον ἀπαίσια θηρία.

• Ἡ ἀπάντησις τοῦ Πιλάτου: «**Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καί σταυρώσατε· ἐγὼ γάρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν**» (Ἰωάν. ιθ' 6). Ὁ Πιλάτος παραχωρεῖ στούς **Ἰουδαίους** τό δικαίωμα νά ἐκτελέσουν τήν θανατική ποινή μέ δική τους πρωτοβουλία. Προσπαθεῖ νά ρίξη τό βᾶρος στούς ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων, καί κυρίως στούς ἀρχιερεῖς!

• Τί ἀπάντησαν οἱ Ἰουδαῖοι στήν πρότασι τοῦ Πιλάτου; «**Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καί κατὰ τόν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἐαυτόν Θεοῦ υἱόν ἐποίησεν**» (Ἰωάν. ιθ' 7).

• «**Ἐαυτόν υἱόν Θεοῦ ἐποίησεν**» (Ἰωάν. ιθ' 7). Στόν β' ψαλμό ὁ Μεσσίας ὀνομάζεται υἱός τοῦ Θεοῦ: «**Κύριος εἶπε πρὸς με· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε**» (Ψαλ. β' 7). Ὁ Κύριος πολλές φορές φανέρωσε τή σχέσι Του μέ τόν Πατέρα. Τό «**ἐποίησε**» δέν ἔχει καμμία σχέσι μέ τήν ἀλήθεια τῆς ὁμοουσιότητος Πατρός καί Υἱοῦ. Ὁ Χριστός δέν «**ἐποίησε**» τόν ἐαυτό Του Υἱό τοῦ Θεοῦ. Ἦταν **Υἱός τοῦ Θεοῦ** πρό πάντων τῶν αἰώνων. Δέν εἶναι «**ποίημα**». Εἶναι «**Γέννημα**» τοῦ Πατρός. «**Φῶς ἐκ Φωτός, Θεόν ἀληθινόν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα...**».

Ἡ φευτοεξουσία τοῦ Πιλάτου

Μετά τή στιχομυθία τοῦ Πιλάτου μέ τούς Ἰουδαίους, πού κατέληξε στό ἀπαίσιο σύνθημα «**Σταύρωσον,**

Σταύρωσον αὐτόν», ἀκολουθεῖ νέα συνομιλία τοῦ Πιλάτου μέ τόν Κύριο καί πάλι τοῦ Πιλάτου μέ τούς Ἰουδαίους. Καί τέλος ἐπικυρώνεται ἀπό τόν ἡγεμόνα ἡ θανατική καταδίκη τοῦ Ἀναμαρτήτου Ἰησοῦ Χριστοῦ! «**Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τόν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη...**» (Ἰωάν. ιθ' 8-11).

• Ποῖόν λόγο ἄκουσε ὁ Πιλάτος καί φοβήθηκε; Τόν λόγο τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς «**ἐαυτόν υἱόν Θεοῦ ἐποίησεν**» (Ἰωάν. ιθ' 7). Ἐνα λόγο ἄκουσε ὁ Πιλάτος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι Υἱός τοῦ Θεοῦ, καί φοβήθηκε. Οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν ἀκούσει πολλούς λόγους τοῦ θείου Διδασκάλου, εἶχαν δεῖ τόσα θαύματά Του, καί ὅμως ἐπέμεναν στό θανατηφόρο τους σύνθημα!

• Φοβήθηκε ὁ Πιλάτος. «**Εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καί λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ;**» (Ἰωάν. ιθ' 9). Ἀπό ποῦ προέρχεσαι; Ἀπό τή γῆ ἢ ἀπό τόν οὐρανό; Ἡ καταγωγή σου εἶναι ἀνθρώπινη ἢ εἶναι θεϊκή;

• Ὁ Κύριος σιωπᾷ. Δέν ἀπαντᾷ στό ἐρώτημα τοῦ Πιλάτου. Καί ἂν τοῦ ἔλεγε τό «**πόθεν**» Του, τό ἀπό ποῦ προέρχεται, τί θά κατανοοῦσε; Ὁ Κύριος δέν ἀπάντησε στό ἐρώτημά του.

• Γιατί σιωποῦσε ὁ Χριστός; Μήπως ἀπό περιφρόνησι πρὸς τό δικαστήριο; Ἦ μήπως γιατί δέν εἶχε τί ν' ἀποκριθῆ; Οὔτε τό ἕνα οὔτε τό ἄλλο. Δέν ἀπαντᾷ γιά δύο λόγους:

—Πρῶτον, γιατί δέν θά εἶχε κανένα **ἀποτέλεσμα** ὁ λόγος Του, ὅσο πειστικός καί ἂν ἦταν.

—Δεύτερον, γιατί ἔπρεπε νά **ὑποταχθῆ** τελείως στό **θέλημα** τοῦ Πατέρα καί νά ὑποστῆ τόν θάνατο. Ἄν ὠμολογοῦσε ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου

ὅτι εἶναι Θεός, πιθανόν ὁ Πιλάτος νά ἀκύρωνε τήν θανατική καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλά τότε θά ματαιωνόταν καί τό σχέδιο τῆς **σωτηρίας τοῦ κόσμου**.

- Ὁ Πιλάτος ὁμως θεώρησε τήν σιωπή τοῦ Κυρίου ὡς προσβλητική γι' αὐτόν. «*Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; Οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καί ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε;*» (Ἰωάν. ιθ' 10). Παρασυρόμενος ἀπό ὑπεροψία, θέλησε νά ὑπερτονίσῃ τά δικαιώματά του! Εἶχε (νόμιζε ὅτι εἶχε) τήν **ἐξουσία** νά θανατώσῃ ἢ νά ἀπολύσῃ τόν Ἰησοῦ. Δέν εἶχε ὁμως τό δικαίωμα νά χρησιμοποιεῖται τοῦτο αὐθαίρετα. Ὑποχρέωσίς του ἦταν νά μελετήσῃ προσεκτικά τά κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καί νά προσέξῃ ὅσα ἀπαιτοῦσε ἡ **δικαιοσύνη**.

- Στήν ἀπειλή τοῦ Πιλάτου ὁ Κύριος ἀποκρίνεται μέ ἡρεμία (Ματθ. κστ' 63). «*Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει*» (Ἰωάν. ιθ' 11). Διδάσκει, δηλαδή, ἐδῶ ὁ Κύριος τόν Πιλάτο, ὅτι κατὰ θεία οικονομία καί ἀνοχή, τοῦ ἔχει δοθῆ τό δικαίωμα νά Τόν δικάσῃ. Ἄν δέν εἶχε ἐπιτρέψει ὁ Θεός, δέν θά βρισκόταν τώρα ὑπόδικος μπροστά του. Καί γενικώτερα, ὁ Πιλάτος, ὅπως καί κάθε ἄρχοντας, εἶχε τήν ἐξουσία ἀπό τόν Θεό. Γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «*Οὐκ ἔστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ἀπό Θεοῦ, αἱ δέ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπό τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν*» (Ρωμ. ιγ' 1).

- Ἡ **ἐξουσία** στούς κυβερνῶντας δίνεται πάντοτε ἀπό τόν Θεό; Φυσικά ὄχι! Μποροῦμε νά ἰσχυριστοῦμε ὅτι ὁ σφαγέας τῶν χριστιανῶν, ὁ Νέρων, ἦταν ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ γιά τή

συγκεκριμένη ἐξουσία στό θρόνο τῆς Ρώμης; Μποροῦμε νά ποῦμε, ὅτι ὁ σφαγέας τῶν βρεφῶν τῆς Βηθλεέμ, ὁ Ἡρώδης, ἦταν ἐπιλογή τοῦ Θεοῦ; Φυσικά ὄχι.

Τότε; Εἶναι ἀνάγκη νά διαχωρίσουμε τίς λέξεις «**ψηφίζω**» καί «**ἀνέχομαι**». Ὁ Θεός δέν ψηφίζει τοὺς ἐπί γῆς ἄρχοντες, στήν μεγάλη τους πλειονοψηφία. Ἀνέχεται ὁμως ὁ Θεός τήν κυβερνητική ἐξουσία! Ἄλλο **ἀνοχή** καί ἄλλο **ἐκλογή**! Ἄς μὴ λησμονοῦμε, ὅτι πάνω ἀπό τοὺς ἄρχοντες εἶναι ὁ **δίκαιος Θεός** καί ὅτι οἱ ἄδικοι, ἀλλά καί διῶκτες μας ἐξουσιαστές, δέν μποροῦν νά κάνουν τίποτε εἰς βάρος μας.

- Στά ὅσα εἶπε ὁ Χριστός γιά τήν ἐκάστοτε ἐξουσία, καί εἰδικώτερα γιά τήν ἐξουσία τοῦ Πιλάτου, προσθέτει στήν ἀπάντησί Του καί τά ἐξῆς: «*Διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει*» (Ἰωάν. ιθ' 11). Ἔχεις, δηλαδή, ἐσύ Πιλάτε, μεγάλη ἁμαρτία, διότι, ἐνῶ εἶχες καθῆκον νά δικάσῃς μέ δικαιοσύνη, διαπράττεις τόσες ἀδικίες εἰς βάρος μου. Μεγαλύτερη ὁμως ἁμαρτία ἔχουν ἐκεῖνοι, πού μέ παρέδωκαν σέ σένα, καί μάλιστα ὁ ἕνας. Ποιός; Ὁ **ἀρχιερέας Καϊάφας**, πού μέ παρέδωσε σέ σένα. Καί βέβαια ἡ τεράστια εὐθύνη βαρύνει ὄχι μόνο τόν Καϊάφα, ἀλλά καί τό Ἰουδαϊκό συνέδριο. Ἡ ἐνοχή τῶν Ἰουδαίων εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερη ἀπό τήν ἐνοχή τοῦ Πιλάτου.

- Εἶναι ἀξιοπρόσεκτο, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δέν ἀμνηστεύει τόν Πιλάτο. Δέν λέει: Σύ δέν ἔχεις ἐν προκειμένῳ τήν ἁμαρτία, ἀλλά ἄλλοι τήν ἔχουν. Ἀλλά λέει: Ἄλλοι ἔχουν τή μεγάλη καί ἀσήκωτη ἁμαρτία, ὁμως καί σύ ἔχεις τή δική σου ἐνοχή. Ἄς μὴ καθησυχάζομε, λοιπόν, τήν συνείδησί μας μέ τή

σκέψι ότι ἄλλοι εἶναι πιό ἁμαρτωλοί ἀπό μᾶς. Κατά τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως «ἕκαστος τό ἴδιον φορτίον βα-στάσει» (Γαλ. στί 5).

Φίλος τοῦ Καίσαρα!

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Χριστοῦ κατέ-πληξε τόν Πιλάτο καί στερέωσε τήν πεποίθησί του ὅτι ὁ Χριστός δέν ἦ-ταν ἐπαναστάτης.

- Προσπαθοῦσε ὁ Πιλάτος νά ἐπι-τύχη τήν ἀθώωσι τοῦ Ἰησοῦ, χωρίς νά ἔλθῃ σέ σύγκρουσι μέ τούς ἀρχιερεῖς. Ἐκεῖνοι ὅμως καταφεύγουν σέ ἀπει-λές. «*Εάν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. Πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι*» (Ἰωάν. ιθ' 12).

- Μέ πολλή πονηρία οἱ ἀρχιερεῖς κτυποῦν τόν Πιλάτο στό πλεόν **εὐαί-σθητο σημεῖο**. Γιά τόν Πιλάτο ἡ εὐ-νοια τοῦ Καίσαρα, δηλαδή, τοῦ Ρω-μαίου αὐτοκράτορα, ἦταν ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου. Ἄν ὁ αὐτοκράτορας μάθαινε, ὅτι ὁ ἐπίτροπός του ἀπέλυ-σε ἕναν ἄνθρωπο πού κήρυττε τόν ἑαυτό του βασιλέα, ἀσφαλῶς θά ἔπαυε νά ἔχῃ σ' αὐτόν ἐμπιστοσύνη καί θά τόν καθαιροῦσε. Ἦξερε δέ ὁ Πιλάτος, ὅτι ὁ Τιβέριος, ὁ τότε αὐτο-κράτορας, ἦταν ὄχι μόνο σκληρός, ἀλλά καί καχύποπτος καί φθονερός.

- Ὁ Πιλάτος κάθισε στό βῆμα «*καί λέγει τοῖς Ἰουδαίοις: Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν*» (Ἰωάν. ιθ' 14). Δέν χάνει ὅ-μως τήν εὐκαιρία νά εἰρωνευθῇ πι-κρά τούς Ἰουδαίους καί νά τούς ἐκ-δικηθῇ γιά τίς πιέσεις καί τίς ἀπειλές τους. Παρουσιάζει τόν **κακοποιημέ-νον Ἰησοῦ** λέγοντας: «*Ἴδε ὁ βασι-λεὺς ὑμῶν*». Νά πού κατάντησε ὁ βασιλιάς σας! Αὐτή θά εἶναι ἡ τύχη καθενός πού θά θελήσῃ νά ιδιοποι-

ηθῇ τήν ἐξουσία καί ν' ἀντιταχθῇ στόν Καίσαρα.

«Τὸν παρέδωσε, ἵνα σταυρωθῇ»

Στά λόγια τοῦ Πιλάτου οἱ Ἰου-δαῖοι ἀπαντοῦν: «*Ἄρον ἄρον, σταύ-ρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλά-τος: Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς: Οὐκ ἔχο-μεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτόν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ*» (Ἰωάν. ιθ' 15-16).

- Πάρε Τον, Πιλάτε, ἀπό μπροστά μας. Δέν θέλουμε νά Τόν βλέπουμε. Σταύρωσέ Τον τό συντομώτερο. Καί ὁ Πιλάτος, εἰρωνευόμενος καί ἐκδι-κούμενος γιά ἄλλη μία φορά, κάνει τήν τελευταία του ἐρώτησι: «*Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος: Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;*» (Ἰωάν. ιθ' 15). Καί ἐκεῖνοι, γεμᾶτοι ἀπό τό δηλητήριο τοῦ **μίσους καί τοῦ φθόνου** καί μέ τή σκέψι σκοτισμένη, δίνουν ἀπάν-τησι, μέ τήν ὁποία ἀπαρνοῦνται τήν μακρά καί ἐνδοξη ἱστορία τους καί ἀποδεικνύουν ὅτι εἶναι ἀνάξιοι ἐνός τόσο ἐνδόξου παρελθόντος. «*Ἀπε-κρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς: Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα*» (Ἰωάν. ιθ' 15).

- Ἀφοῦ οἱ Ἰουδαῖοι μέ τήν ἀπάν-τησί τους ἀναγνώρισαν πλήρως τή Ρωμαϊκή κυριαρχία καί ταπεινώθη-καν, ὁ Πιλάτος ἐβγάλε τήν **καταδι-καστική ἀπόφασί** του. Τόν παρέ-δωσε σ' αὐτούς καί ὄχι στοὺς Ρωμαί-ους στρατιῶτες, γιά νά ἔχουν αὐτοί τήν εὐθύνη τῆς θανατικῆς ἐκτελέσε-ως τοῦ Δικαίου. «*Τότε παρέδωκεν αὐτόν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ*» (Ἰωάν. ιθ' 16).

- Διερωτῶνται πολλοί: Γιατί ὁ Πιλάτος εἶναι **ἔνοχος**, ἀφοῦ μέ τήν

ἀπόφασί του ὑπηρετήσε τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ; Ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅτι κάθε ἄνθρωπος εἶναι **ἐλεύθερος** γιά τίς πράξεις του. Γι' αὐτό καί εἶναι ἄξιος ἀμοιβῆς ἢ τιμωρίας. Ὁ Θεός δέν καταναγκάζει κανέναν οὔτε προκατασκευάζει καλούς ἢ κακούς. Κανένας δέν ἀπαλλάσσεται ἀπό τήν εὐθύνη γιά τίς πράξεις του.

Λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «“Οὐκ ἔχομεν βασιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα”. Ἐκόντες ἑαυτοῦς ὑπέβαλον τῇ κολάσει· διὰ τοῦτο καί ὁ Θεός αὐτούς παρέδωκεν, ὅτε καί αὐτοί πρῶτοι τῆς προνοίας αὐτοῦ καί τῆς ἐπιστασίας ἑαυτοῦς ἐξέβαλον. Καί, ἐπειδή ὁμοφώνως ἠρονήσαντο τήν βασιλείαν, εἶασεν αὐτούς ταῖς ἑαυτῶν ψήφοις περιπεσεῖν» (Ε.Π.Ε. 14,652).

Μετὰ φρασίς: «Δέν ἔχομε βασιλέα, παρά μόνο τόν Καίσαρα». Μέ τήν θέλησί τους ἔρριψαν τούς ἑαυτούς τούς στήν κόλασι. Γι' αὐτό ὁ Θεός τούς παρέδωσε, ὅταν κι αὐτοί πρῶτοι ἀπομακρύνθηκαν ἀπό τήν πρόνοια καί τήν προστασία Του. Καί ἐπειδή ὁμόφωνα ἀρνήθηκαν τή βασιλεία Του, τούς ἄφησε μέ τή δική τους ἀπόφασιν νά περιπέσουν στά δεινά.

Ὁ Σταυρός τοῦ Γολγοθᾶ

Τόν ὀδυνηρότατο καί ἐξευτελιστικώτατο θάνατο ὑπέμεινε γιά χάριμας ὁ Ἅγιος καί **Ἀναμάρτητος**. Γιά νά ὀλοκληρωθῇ ὁ «ἐξευτελισμός» Του, δέν σταυρώθηκε μόνος, ἀλλά μαζί μέ δύο ἄλλους. «Καί μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καί ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τόν Ἰησοῦν» (Ἰωάν. ιθ' 18).

• Στήν ἀρχή καί οἱ δύο **ληστές**, οἱ συσταυρωθέντες, ἔβριζαν καί βλα-

σημοῦσαν. Σέ κάποια στιγμή σεισμός ἀλλαγῆς καί μετανοίας συνέβη στήν ψυχή τοῦ ἐκ δεξιῶν ληστοῦ. Ἀρχίζει μέσα του ἡ οὐράνια ἐπίσκεψις.

Ἐπιτιμᾶ τόν ἄλλον, πού ἐξακολουθεῖ νά βλασφημῇ:

—Δέν φοβᾶσαι τόν Θεό; Ἐμεῖς οἱ δύο βρισκόμαστε στό ἴδιο κοῖμα καί στήν ἴδια κατάκρισι.

Καί ἀρχίζουν τά ἀλλεπάλληλα θαύματα στήν ψυχή του.

—Πρῶτο θαῦμα: Δέχεται τήν ἐγκληματικότητά του. **Δίκαια** μᾶς σταύρωσαν. «Ἄξια ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν» (Λουκ. κγ' 41).

—Δεύτερο θαῦμα: Δέχεται τήν **ἀναμαρτησία** τοῦ Χριστοῦ, πού προφανῶς πρώτη φορά Τόν ἔβλεπε: «Οὗτος οὐδέν ἄτοπον ἔπραξε» (Λουκ. κγ' 41).

—Τρίτο θαῦμα: Ὁμολογεῖ τόν Ἐσταυρωμένο ὡς **Κύριο καί Θεό**: «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Λουκ. κγ' 42).

—Τέταρτο θαῦμα: Ἡ **μετάνοιά** Του γίνεται δεκτή ἀπό τόν Θεάνθρωπο τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν.

—Πέμπτο θαῦμα: Μπροστά του ἄνοιξε διάπλατα μία ἄλλη ζωή, πού λέγεται «βασιλεία Θεοῦ».

—Ἑκτο θαῦμα: Ἀνοίγει ὁ **παράδεισος**. Καί τό πρῶτο εἰσιτήριο γιά τόν παράδεισο τό χαρίζει ὁ Ἐσταυρωμένος στόν πρῶν ληστή, ἢ μᾶλλον στόν ἁγιασμένο πλέον ληστή: «Ἀμήν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ» (Λουκ. κγ' 43).

• Ὁ Ἰησοῦς παραμένει Βασιλεὺς αἰώνιος καί παντοδύναμος. Ὁ Σταυρός Του θά εἶναι «**ζωή καί ἀνάστασις**».

π. Δ. Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Λόγος παραμυθίας, όχι ἀκατάληπτος

Ἡ μεγαλειότης τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ σὺν αὐτῆς. Καί ἡ σὺν αὐτῆς φαίνεται στήν κοινή λατρεία. Καί πῶς ζωοῦν καί ἐκφαντικά στή θεία Λειτουργία, πού καλεῖται καί Εὐχαριστιακή σὺν αὐτῆς. Ἔχει σημασία σπουδαία τό τί ζητᾶμε, ὅταν συναγώμεθα ἐπὶ τό αὐτό οἱ χριστιανοί. Ἡ κοσμικότητα, μέ τήν ἔννοια πού ἡ πνευματική ζωὴ προσδίδει στόν ὄρο, ἔχει κατακλύσει τούς χώρους τῆς λατρείας μας.

Πῶς ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραμερίζει σιγά-σιγά ὄχι μόνο ἀντιχριστιανικά, ἀλλά καί στοιχεῖα... ἁγιοπνευματικά μὲν, μή ὠφέλιμα ὅμως γιά τήν οἰκοδομή τῶν πιστῶν! Τά ἀφανίζει γιά νά λάμπουν τά στοιχεῖα τῆς **λατρείας** καί τοῦ **κατηχητικοῦ λόγου**. Δύο οἱ ἀρχές τοῦ Παύλου:

- **Ἡ πρώτη:** Ἡ γλωσσολαλία, πού ἀποπροσανατόλιζε τούς χριστιανούς ἀπό τήν ἀγάπη καί τήν ἐνότητα! Ἔπρεπε νά ἀφανισθῆ!

- **Ἡ ἄλλη:** Ὅσα λέγονται κατά τήν εὐχαριστιακή σὺν αὐτῆς, πρέπει νά λέγονται ζωντανά καί κατανοητά. Δέν λέγονται γιά τόν Θεό. Ἐκεῖνος ὅλα τά ξέρει. Λέγονται, *«ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομήν λάβῃ»* (Α΄ Κορ. ιδ΄ 5).

* * *

Ἡ ἀγάπη τονίζεται ὡς ἡ πηγὴ τῆς λατρευτικῆς συνάξεως καί ζωῆς. Λέει ὁ Παῦλος: *«Διώκετε τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε»* (Α΄ Κορ. ιδ΄ 1-3).

- Ἐπιδιώκουμε τὴν ἀγάπη. Τὴν χρειαζόμαστε. Οἱ χριστιανοὶ τὴν ἐπιδιώκουν, ἐνῶ ἄλλοι τὴν καταδιώκουν.

- Ὅταν βασικός κανόνας τῆς λατρευτικῆς μας ζωῆς εἶναι ἡ Ἀγάπη, τότε ἱεραρχοῦμε σωστά καί τὰ χαρίσματα. Μᾶς ἀρέσουν τὰ πνευματικά χαρίσματα, ἐκεῖνα πού περιέχουν λόγο, οἰκοδομή, καλλιέργεια πνευματική. *«Ζηλοῦτε τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε»* (Α΄ Κορ. ιδ΄ 1).

Προφητικὸ χάρισμα εἶναι τό διδακτικόν. Οἱ προφῆτες ἦσαν φωτισμένοι ἀπὸ τόν Θεόν, μιλοῦσαν διδακτικά στό λαόν.

- Οἱ προφῆτες, δηλαδή οἱ κήρυκες δέν ἱκανοποιοῦν ἐσχατολογικές περιέργειες. Φανερόνουν τό σχέδιο καί τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μακρὰ ἀπὸ τό χωρὸ τῆς λατρείας τό ἀσαφές καί ζοφῶδες. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: *«Ὁφέλιμον τό σαφές καί εὐληπτον τοῖς ἀκούουσι»* (Ε.Π.Ε. 18α,458).

- Τό ὅτι ὁ Παῦλος συγκρίνει τὴν γλωσσολαλία μέ τὴν προφητεία (διδασκαλία), αὐτό δέν σημαίνει, ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ἀπορρίπτεται ὡς προερχόμενο ἀπὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα ἢ καθιερόνεται ἀπὸ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Κριτήριο δέν εἶναι ἡ προέλευσις τῶν χαρισμάτων, πού εἶναι κοινή, τό *«αὐτὸ Πνεῦμα»*, τό Ἅγιο Πνεῦμα. Κριτήριο εἶναι ἡ ὠφελιμότητα. *«Ὁ γὰρ*

λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ· ὁ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 2-3).

• Ἐκεῖνος, πού μιλοῦσε στή σύναξι μέ χάρισμα γλωσσολαλίας καί κανένας δέν τόν καταλάβαινε, φυσικά μιλοῦσε ὡς ἄτομό στον Θεό. Δέν μιλοῦσε στους ἀνθρώπους γιά τόν Θεό. Κανείς δέν καταλάβαινε τίποτε.

Ἄν τελικά ἐπικρατοῦσε καί σήμερα ἕνας τέτοιος τρόπος λατρείας, τότε θά εἶχαμε ἕναν ἀτομοκεντρικό, πού φυσικά θά κατέπνιγε τό κοινωνικό στοιχείο τῆς συνάξεως.

* * *

Τί θά ἔλεγε ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιά τόν τρόπο, πού ὠρισμένοι λειτουργοί τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας, ἀλλά καί ψάλτες, ἀρθρώνουν τά λεγόμενα καί ψαλλόμενα. Τουλάχιστον οἱ γλωσσολαλοῦντες νοοῦσαν οἱ ἴδιοι μερικές φορές τί λένε στον Θεό. Ἄλλοι δέν νοοῦσαν τίποτε.

Νομίζουν μερικοί, ὅτι πρέπει πάση θυσίᾳ νά λεχθοῦν «τά γράμματα», γιά νά τηρηθῆ τό «τυπικό». Εἶναι ἀπαραίτητο νά τηρῆται τό «τυπικό», ἀλλ' ὄχι γιά νά διδάξουμε τόν... Θεό! Τά λεγόμενα στή λατρεία, ἐπί τῆ βάσει καί τοῦ «τυπικοῦ», λέγονται «εἰς ἐπήκοον πάντων», πρὸς ὠφέλεια ὄλων. «Ὁ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 3). Ὁ διάκονος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι διδάσκαλος. Ἄπευθύνεται ὄχι σέ «κούτσουρα», πού στέκουν στό ναό, γιατί «ἔτσι τό βρῆκαν». Ἄπευθύνεται σέ νοοῦμενα πρόσωπα. «Ἀνθρώποις λαλεῖ».

• Σκοπός του τά τρία πού ἀναφέρει ὁ Παῦλος. «Λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 3).

— Οἰκοδομή. Βγαίνει στηριγμένος ἀπό τή λατρευτική σύναξι ὁ χριστιανός ἢ βγαίνει κουρασμένος καί ἀγανακτισμένος;

— Παράκλησις. Ἐνισχύεται καί ἐνθαρρύνεται πνευματικά; Βγαίνει ἰσχυρότερος, γιά ν' ἀντιμετωπίζη τούς πειρασμούς καί τίς περιπέτειες τοῦ βίου; Τό πρόβλημα εἶναι: Προσφέρεται ὁ Χριστός; Ἦ μέ τά ὅσα δευτερεύοντα, πού ὑπείσηλθαν δῆθεν ὡς ὀρθόδοξος παράδοσις, κρύφτηκε ὁ Χριστός; Ὅταν μέ τόν λόγο, μέ τίς εὐχές, μέ τήν συμπαλμωδία, μέ τή ζωντανή προσευχή, πρό παντός μέ τήν θεία Κοινωνία, γίνεται ὁ πιστός ἕνα μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό καί μέ τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς του, τότε θά ἐπαναλαμβάνη μέ τόν Παῦλο: «Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ» (Φιλιπ. δ΄ 13).

— Παραμυθία. Παρηγοριά. Πολύ πληγωμένος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἀπό τόν σωματικό πόνο, καί περισσότερο ἀπό τίς δυσκολίες στήν πορεία του! Στή σύναξι, μαζί μέ τούς ἀδελφούς, βρῖσκει παρηγοριά. Ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατ' ἐξοχήν παραμυθητικός.

• Παραμυθία θέλουν οἱ ἄνθρωποι, ὄχι **παραμύθια**. Δέν παραμυθιάζουμε τούς ἀνθρώπους μέ ἀνόητες, κάποτε καί ἀγυρτικές διηγῆσεις. Παραμυθοῦμε καί παραμυθούμεθα, διότι ὅλοι εἴμαστε «ὀλιγόψυχοι» (Α΄ Θεσ. β΄ 11). Καί ζητᾶμε στή λειτουργία **«πίστι, χαρά καί εὐφροσύνη»!**

Γνωριμία με τὸν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Τό βάθος τοῦ Θεοῦ

Ρωμ. ια' 30-35

Ἐλεος καὶ ἀπειθεία (στ. 30)

Δύο δυνάμεις συνεργοῦν στό θέμα τῆς σωτηρίας μας. Ἡ μία εἶναι τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡ ἀγάπη, πού ἐν προκειμένῳ ὀνομάζεται ἔλεος καί χάρις. Ἡ ἄλλη εἶναι τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ πίστις, πού ἐν προκειμένῳ ὀνομάζεται ὑπακοή. Ὅταν δέν ὑπάρχη ἡ δεύτερη, δέν ἐνεργοποιεῖται γιά τό συγκεκριμένο πρόσωπο ἡ πρώτη. Φαίνεται ἀντιφατικό, ἐνῶ ὁ Θεός παραμένει ἀμετακίνητος στήν ἀγάπη Του γιά ὅλους, τό πῶς οἱ περισσότεροί ἀνθρώποι χάνονται; Ἀπλούστατα, δέν δέχονται οἱ ἀνθρώποι τήν κλῆσι τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀπειθείά τους θέτει τεράστιο STOP στή λυτρωτική ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

● Θυμίζει τήν πραγματικότητα αὐτή ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀπευθυνόμενος στή συνέχεια τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς στούς ἐξ ἔθνῶν χριστιανούς: «Ὡσπερ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ» (στ. 30). Δηλαδή: Καί σεῖς οἱ ἔθνικοί ἦσασταν κάποτε μακριά ἀπό τόν ἀληθινό Θεό. Τώρα ὅμως ἐλεηθήκατε, ἐνῶ οἱ Ἰσραηλίτες ἔμειναν στήν ἀπιστία.

Ἐλεηθήκατε σεῖς, διότι πιστεύσατε. Καί πιστεύσατε, ὅταν ἐκεῖνοι δέν θέλησαν νά πιστεύσουν. Καί ἔγινε ἀφορμή ἡ δική τους ἀποστασία, στό νά φτάσῃ σέ σᾶς τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, νά πιστεύσετε καί νά ἐλεηθῆτε. Τώρα ἐλεηθήκατε σεῖς. Αὔριο θά ἐλεηθοῦν ἐκεῖνοι. Ὅλοι τελικά ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Διότι ὅλοι τελικά εἴμεθα ἀντάρτες στό θέλημα τοῦ

Θεοῦ. Ὅλοι εἴμεθα παιδιά τοῦ Ἀδάμ, τῆς πτώσεως, δηλαδή. Ὅλοι μπορούμε νά μετανοήσουμε καί νά ἐπιστρέψουμε. Ἰσχύει τό ἐξῆς σχῆμα: Ἀπειθεία (ἀνυπακοή), ἀλλοτριώσις - ἔλεος - κλῆσις - πίστις - μετάνοια - σωτηρία.

● Ἀπειθεία. Πῶς ἀπειθήσαν στόν Θεό οἱ ἔθνικοί, ἀφοῦ δέν εἶχαν γνωρίσει τόν Θεό; Ὅλοι οἱ ἀνθρώποι φέρνουν μέσα τους τά σπέρματα τῆς ἀλήθειας, τῆς μονοθεΐας, τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως ὅλοι ἔχουν τήν προσωπική εὐθύνη γιά τό μέτρο τῆς ἀπειθείας, τῆς ἀπομακρύνσεώς τους ἀπό τόν Θεό. Ὅλοι, ὡς παιδιά τοῦ Ἀδάμ, εἴμεθα πεπτωκότες. Ὅπως ἕνας σταυρώθηκε, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Νέος Ἀδάμ, καί ὅλοι σωζόμεθα, ἔτσι καί ἕνας ἀμάρτησε, ὁ παλαιός Ἀδάμ, καί μαζί Του ὅλοι ἀμαρτίσαμε καί ἀμαρτάνουμε. Τήν ἀλήθεια αὐτή ἀνέπτυξε ὁ Παῦλος σέ ἄλλο κεφάλαιο τῆς Ἐπιστολῆς (Ρωμ. ε' 12-16).

Ὅλοι ἐλεοῦνται (στ. 31)

Ἐλεος. Τό γεγονός, ὅτι ἐλεήθηκαν τόσο ἀμαρτωλοί, διά τῆς μετανοίας, γεμίζει ἐλπίδα κάθε ἀνθρώπο. Γεμίζει ἐλπίδα τήν ψυχή τοῦ Παύλου, πού λαχταρᾷ τή σωτηρία καί τῶν συμπατριωτῶν του. Ἐτσι στόν ἐπόμενο στίχο ἀναφέρεται κατά τόν ἴδιο τρόπο στούς Ἰσραηλίτες: «Οὕτω καί οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καί αὐτοί ἐλεηθῶσι» (στ. 31). Δηλαδή: Καί αὐτοί (οἱ Ἰσραηλίτες) τώρα ἀπίστησαν, ὥστε μέ τό ἔλεος σέ σᾶς νά ἐλεηθοῦν ἔπειτα καί αὐτοί.

● Προηγήθηκαν στό κάλεσμα οί Ἰσραηλίτες, ὡς λαός τοῦ Θεοῦ καί ἀποδέκτες τοῦ νόμου καί τῶν προφητειῶν. Φάνηκαν ἀνάξιοι. Ἐπίστησαν, σάν ἦλθε ἡ ἐκπλήρωσις τῶν προφητειῶν στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ξεκόπηκαν. Ἄλλοι στή θέσι τους, ὁ νέος Ἰσραήλ, ἡ Ἐκκλησία. Τώρα ἄς ἐλπίσουμε, ὅτι ἡ ὥρα τοῦ ἐλέους θά ἔλθῃ καί γι' αὐτούς. Τό ἔλεος, πού λάβατε σεις, οἱ πρώην εἰδωλολάτρες, πιστεύω νά κεντρίσῃ τήν ἐπιθυμία καί ἐκείνων, γιά νά ἐλεηθοῦν.

● Πάντως ὅλοι μέ τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ σώζονται. Ἐνα τό μεγάλο γεγονός, ὅτι ὅλοι εἴμεθα ἁμαρτωλοί. Συγγενεῖς ὅλοι, ὡς πρός τήν ἁμαρτία. Ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα «κλεισμένοι» στή σφαῖρα τῆς γῆς, ἔτσι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα κλεισμένοι στή βρώμικη ἀτμόσφαιρα τῆς ἁμαρτίας. Ἐτσι, ὅσο ὑπέροχος κι ἂν εἶναι κανεῖς, χωρίς τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ δέν μπορεῖ νά σωθῇ.

Φιλάνθρωπος ὁ Θεός (στ. 32)

Τήν παγκόσμια αὐτή ἀλήθεια τονίζει στόν ἐπόμενο στίχο ὁ ἀπόστολος Παῦλος: *«Συνέκλεισεν ὁ Θεός τούς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τούς πάντας ἐλεήσῃ»* (στ. 32). Δηλαδή: Ὁ Θεός ἄφησε ὅλους νά παραδοθοῦν στήν ἀπιστία γιά νά ἐλεήσῃ ὅλους.

● Δέν φανερώνει φυσικά ὡς αἴτιο τῆς ἁμαρτίας καί τῆς ἀπειθείας τόν Θεό. Φανερώνει τήν παραχώρησι τοῦ Θεοῦ. Ἐπέτρεψε ὁ Θεός, *«ὅλοι νά βράζουμε στό ἴδιο καζάνι»*, ὥστε κανεῖς νά μή καυχηθῇ, ὅτι μόνος του βρῆκε τή δρόσο καί τήν ἀνάπαυσι. Ὅλοι ἁμαρτωλοί. Ὅλοι πεσμένοι σέ βάθος *«λάκκου κατωτάτου»* (Ψαλμ. 87,6). Κανένας δέν μποροῦσε ν' ἀνεβῆ μόνος του καί νά λυτρωθῇ. Μόνο ἕνας τρόπος σωτηρίας ὑπάρχει: Τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Αὐτό τό ἔλεος, πού τό ζητοῦσαν καί στήν Παλαιά Διαθήκη, ἀλλά δέν τό εὑρισκαν, τώρα ὑπάρχει πλούσιο μέσα στήν Ἐκκλησία.

Ποίος μπορεῖ νά καυχηθῇ, ὅτι ἔχει καθαρή καρδιά; Αὐτός θά εἶναι πιό σφικτά δεμένος στόν κλοιό τῆς ἁμαρτίας. Ἡ ἀλήθεια αὐτή τοῦ Παύλου σέ διπλή ὁμολογία μᾶς ὀδηγεῖ. Ὁμολογία τῆς ἁμαρτωλότητάς μας.

Πρόκειται γιά τήν ἐξομολόγησι, βασική προϋπόθεσι προσελκύσεως τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Ὁμολογία τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ. Πρόκειται γιά τή *δοξολογία* τοῦ Θεοῦ. Τόν εὐχαριστοῦμε, διότι *«παραπεσόντας... εἰς τόν οὐρανόν ἀνήγαγεν»* (ἀπό τή θεία Λειτουργία).

Ἄνεξερέυντη ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ (στ. 33)

Ἐκκληκτος ὁ Παῦλος μπροστά στό ἄπειρο ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πού σώζει τόν ἁμαρτωλό, ξεσπάει σέ μία ἀπό τίς θαυμασιώτερες δοξολογίες: *«Ὡ βάθος πλοῦτου καί σοφίας καί γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξερέυντα τά κρίματα αὐτοῦ καί ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοί αὐτοῦ!»* (στ. 33). Δηλαδή: Ὡ βάθος τοῦ πλοῦτου καί τῆς σοφίας καί τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ! Πόσο ἀνεξερέυντες εἶναι οἱ κρίσεις Του! Καί πόσο ἀνεξιχνίαστοι οἱ τρόποι τῶν ἐνεργειῶν Του!

● Δύο οἱ λέξεις τοῦ χωρίου, πού ὠθοῦν σέ ἔντασι τοῦ ὑπερουσίου θαυμασμοῦ. Οἱ λέξεις *«βάθος»* καί *«πλοῦτος»*. Μπορεῖς νά μετρήσῃς τό βάθος τῆς θάλασσας. Δέν μπορεῖς ὅμως νά μετρήσῃς τό βάθος τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ, πού συνεργάστηκε μέ τήν ἀγάπη καί τή δύναμι Του καί παρήχθησαν *«τά κρίματα»*, οἱ ἀποφάσεις Του γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, καί χαράχτηκαν *«αἱ ὁδοί αὐτοῦ»*.

● Μή ψάχνῃς νά βρῆς τό εὔρος, τό μέτρο, τίς διαστάσεις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. *«Ὅτι κατά τό ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπό τῆς γῆς ἐκραταίωσε Κύριος τό ἔλεος αὐτοῦ ἐπί τούς φοβουμένους αὐτόν. Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαί ἀπό δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ὁ Θεός ἀφ' ἡμῶν τάς ἀνομίας ἡμῶν»* (Ψαλμ. 102,11-12). Ἄνεξερέυντα τά κρίματα τοῦ Θεοῦ. Δέν ἐξηγοῦνται, δέν ἐρευνῶνται. Μή προσπαθῆς νά μετρήσῃς τά ἀμέτρητα, νά συλλάβῃς τά ἀσύλληπτα, νά νοήσῃς τά ἀπειρινότητα, νά πιάσῃς τά ἄπιαστα. Ἐνα: Ὁ θαυμασμός. Ὅσο μεγαλύτερος εἶναι ὁ θαυμασμός, τόσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ πίστις. Ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ πίστις, τόσο μεγαλύτερη εἶναι καί ἡ ἀφοσίωσις.

Τά πάντα ὁ Θεός ἔκανε *«καί οἰκονο-*

μίαν», ὄχι κατ' ἀξίαν. Αὐτή τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἕως ἐσχάτου οἰκονομία τοῦ Θεοῦ βλέπει ὁ Παῦλος, γι' αὐτό ξεσπάει σέ θαυμασμό.

Τὰ μεγάλα θαυμαστικά τοῦ Παύλου σπὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολή:

● Μένει κατάπληκτος μπροστά σπὴν τραγωδία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, πού ζῆ τό δικασμό μέσα του: *«Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου!»* (Ρωμ. ζ' 24).

Μυστήριο ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ (στ. 34)

● Μένει κατάπληκτος μπροστά σπὴν ἀπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μυστήριο καί ἢ ἄβυσσος τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. Μυστήριο καί τό βάθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ὁ Παῦλος παραθέτει ἐρωτηματικά πού ὀδηγοῦν σέ καταπληκτικά θαυμαστικά. *«Τίς γάρ ἔγνω νοῦν Κυρίου ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; Ἥ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καί ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;»* (στ. 34-35). Δηλαδή: «Ποιός πράγματι γνώρισε τόν νοῦ τοῦ Κυρίου; Ποιός βουλευθήκε μαζί Του; Ἥ ποιός ἔδωσε πρῶτος σ' Αὐτόν, ὥστε νά μπορῆ νά ἀπαιτήσῃ ἀνταπόδοσι;»

● Τό πρῶτο καί τό δεύτερο ἐρωτηματικό εἶναι παρμένα ἀπό τόν προφήτη Ἡσαΐα. Στέκει μπροστά στά ἔργα τῆς πρώτης δημιουργίας, τῆς ὑλικῆς, ὁ προφήτης καί ρωτᾷ: *«Τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου, καί τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο;»* (Ἡσ. μ' 13).

● Ποιός μπορεῖ νά μπῆ στό νοῦ τοῦ Θεοῦ; Ποιός μπορεῖ νά κατανοήσῃ τά σχέδια τοῦ Θεοῦ; Ὅταν κατανοεῖς τό ἕνα καί ἄπλό, ὅτι ὁ Θεός ὄλα ἀπό ἀγάπη τά δίνει ἢ τά ἐπιτρέπει, τότε δέν ἐρευνᾷς τό **«πῶς;»** καί τό **«γιατί;»**. Δέν σέ πῆρε σύμβουλό Του ὁ Θεός. Ἔνα ἄρκει: Πίστις, ἐμπιστοσύνη ἀπόλυτη στό σχέδιο τοῦ Θεοῦ.

● Τό τρίτο ἐρώτημα εἶναι παρμένο ἀπό τόν Ἰώβ (λε' 7). Ὅσα ἔπραξε ὁ Θεός, δέν τά ἔπραξε διότι τά χρωστοῦσε. Δέν δάνεισε κανεῖς τόν Θεό, ὥστε νά τοῦ ἐπιστρέψῃ τό δάνειο μέ τόσο ὠραία ἀμοιβή. Ὅλα ἀπό ἀγάπη τά ἔπραξε καί τά πράττει ὁ Θεός.

● Καί ὅμως, ἐνῶ σπὴν πρώτη Του παρουσία δέν Τόν κάναμε ἐμεῖς εὐεργέτη, σπὴν δεύ-

τερη παρουσία θά ἔλθῃ, νά μᾶς ἀμείψῃ. Ἡ ἀρχή τῆς σωτηρίας μας εἶναι ἡ πίστις. Ἡ σφραγίδα τῆς σωτηρίας εἶναι τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης μας. Θ' ἀκούσουμε τό *«Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου»* (Ματθ. κε' 34);

Ὅλα γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ (στ. 36)

Ὁ θαυμασμός ὀδηγεῖ σπὴν δοξολογία: *«Ὅτι ἐξ αὐτοῦ καί δι' αὐτοῦ καί εἰς αὐτόν τά πάντα. Αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἁμήν»* (στ. 36). Δηλαδή: Τά πάντα προέρχονται ἀπό τὴν πρωτοβουλία Του καί πραγματοποιοῦνται ἀπό Αὐτόν, καί εἶναι γι' Αὐτόν. Σ' Αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα στους αἰῶνες. Ἄμην. Ὁ Χριστός εἶναι ἡ Ἀρχή καί τό Τέλος, ἡ αἰτία τῆς δημιουργίας καί ὁ σκοπός τῆς δημιουργίας. Ὅλα ἔγιναν ἀπ' Ἐκεῖνον. *«Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο»* (Ἰωάν. α' 2). Καί σ' ἄλλη Ἐπιστολή θά διακηρύξῃ ὁ Παῦλος τὴν χριστοκεντρικότητα τοῦ παντός, τῆς δημιουργίας, τοῦ ἀνθρώπου, τῆς αἰωνιότητος: *«Τά πάντα δι' αὐτοῦ καί εἰς αὐτόν ἔκτισται»* (Κολοσ. α' 16). Ὁ Χριστός τό Α καί τό Ω τῆς δημιουργίας (Ἀποκ. α' 8. κα' 8). Μαζί μέ τόν Παῦλο ὁ Χρυσόστομος, λέει: *«Αὐτός εὔρεν, αὐτός ἐποίησεν, αὐτός συγκροτεῖ. Καί γάρ καί πλούσιός ἐστι, καί οὐ δεῖται παρ' ἐτέρου λαβεῖν, καί σοφός ἐστι, καί οὐ δεῖται συμβούλου»* (Ε.Π.Ε. 17,424).

● Τί χρωστᾷμε στόν Θεό τῆς ἀγάπης; Τόν ὕμνο μας. *«Αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἁμήν»* (στ. 36). Ὅλοι οἱ αἰῶνες εἶναι γεμάτοι ἀπό Χριστό, ἀπό ὕμνους τῶν ἀγγέλων γιὰ τόν Χριστό. Καί μετὰ τὴν συντέλεια τοῦ κόσμου θά μείνῃ ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ μόνη παραφωνία σπὴν δοξολογία τῶν αἰώνων εἶναι οἱ ἀσεβεῖς ἐκφράσεις καί οἱ βλασφημίες τοῦ μικρόψυχου ἀνθρώπου. Τό μυρμηγκι φτύνει τόν ἥλιο!

● Δοξολογία ἄς ἀναπέμψουμε πρὸς τόν Θεό. Καί ἡ δοξολογία δέν εἶναι μόνο λόγια. Εἶναι καί πράξεις γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χρυσόστομος προτρέπει: *«Παντοῦ ἄς δοξάζουμε τὸ Θεό, φροντίζοντας τὴν ζωὴ μας καί τὰ ἔργα μας»* (Ε.Π.Ε. 17,424).

Δ. Γ. Α.

Ἐλεύθεροι ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Τό μικρόβιο τοῦ ἐγωισμοῦ

Χριστός καί κοσμικοί ἄρχοντες! Ὁ Παντοδύναμος καί Αἰώνιος Ἄρχοντας καί οἱ παροδικοί καί ἀδύναμοι ἄρχοντες τοῦ κόσμου! Ἐκεῖνος πάντοτε ζῆ, αὐτοί πεθαίνουν. Καί οἱ χριστιανοί, πού πιστεύουν στόν Ἰησοῦ Χριστό τῆς ἀληθινῆς ἐξουσίας, αὐτοί ἀκολουθοῦν τή συμβουλή Του: «Ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος» (Μάρκ. ι' 43).

Δυστυχῶς καί οἱ λεγόμενοι χριστιανοί ἀλλοιώνουν τό πνεῦμα τῆς ἐξουσίας τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἐξουσία ἀγάπης, διακονίας καί θυσίας. Θαμπώνονται καί αὐτοί ἀπό τή λάμψη τῆς κοσμικότητας καί τῆς ἐπιδεικτικῆς ἐπικυριαρχίας. Δέν τούς ἀφήνει ἀπειρακτοῦς ὁ χειρότερος δαίμονας, ὁ δαίμονας τῆς κενοδοξίας.

- Ὁ Χριστός εἶναι ἡ οὐσία τῆς ταπεινώσεως. Οἱ ἄνθρωποι, κενοδοξοί, ἐπιδιώκουν τήν παρουσία στό προσκήνιο τῆς ἐπικαιρότητας.

- Ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ἀγάπης. Οἱ ἄνθρωποι, φιλόδοξοι, κυνηγοῦν τόν στιγμιαῖο ἔρωτα τῆς ἐγωιστικῆς σκηνῆς.

- Ὁ Χριστός εἶναι ἡ θυσία. Οἱ ἄνθρωποι, ματαιόδοξοι, ἐπιζητοῦν προβολή καί τηλεοπτικές κάμερες.

- Ὁ Χριστός εἶναι ἡ διακονία. Ὁ κόσμος ἀρέσκεται στήν ἐξουσία τῆς ἐπιβολῆς καί τῆς προβολῆς.

- Ὁ Χριστός δοκιμάζει ποτήριον ὀδύνης. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιζητοῦν ἔπαθλο δόξας, κύπελλο πρωτιάς.

- Ὁ Χριστός παραδίδεται στόν πόνο. Οἱ ἄνθρωποι φιλονεικοῦν γιά θρόνο.

Ἀκόμα καί οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου ὑπόκεινται στόν πειρασμό τῆς κενοδοξίας. Τό μικρόβιο τοῦ ἐγωισμοῦ μπαίνει στό αἷμα ὄλων, ἀφοῦ αὐτό τό μικρόβιο εἶναι πού μπήκε μέσα στόν παράδεισο τῆς Ἐδέμ. Μικρόβιο ἐγωισμοῦ δέν ἦταν αὐτό, πού προσέβαλε τόν ὑγιέστατο ὄργανισμό τῶν πρωτοπλάστων;

Δέχθηκαν τήν προσβολή τοῦ ἰοῦ, τήν πρότασι τοῦ διαβόλου: «Τή στιγμή, πού θά φάτε ἀπό τόν ἀπαγορευμένο καρπό, θ' ἀνοίξουν τά μάτια σας, καί θά γίνετε θεοί» (Γεν. γ' 4).

Ἄλλ' ἀντί ν' ἀνοίξουν τά μάτια τους, τούς τά ἔκλεισε τελείως ὁ θάνατος. Καί ἀντί νά γίνουν θεοί, κατάντησαν σκουλήκια.

Τί κακό κάνει τό μικρόβιο τοῦ ἐγωισμοῦ!

Οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ προσεβλήθησαν ἀπό διάφορα μικρόβια.

- Τό μικρόβιο τῆς ἀπελπισίας προσέβαλε τό Θωμᾶ.

- Τό μικρόβιο τῆς ὑπερηφανείας τόν Πέτρο.

- Τό μικρόβιο τῆς κενοδοξίας τόν Ἰάκωβο καί τόν Ἰωάννη.

- Τό μικρόβιο τῆς φιλαργυρίας τόν Ἰούδα.

- Τό μικρόβιο τῆς δειλίας καί τούς ἔνδεκα.

Τό θέμα δέν εἶναι, ἂν σέ προσβάλλῃ τό μικρόβιο κάποιος ἀμαρτίας. Τό θέμα εἶναι νά μή σέ καταβάλλῃ, κάτι πού ἔγινε τελειωτικά μέ τόν Ἰούδα.

δα. Τους δύο π.χ. μαθητές, τόν Ίάκωβο και τόν Ίωάννη, για λίγο τους προσέβαλε τό μικρόβιο τῆς κενοδοξίας. Ἄλλ' ἀπό τόν πειρασμό τους μένει σέ μᾶς τό ἐρώτημα τοῦ Χριστοῦ: «Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν;» (Μάρκ. ι' 36).

• Τί θέλουμε ἐμεῖς ἢ τί θέλει ὁ Θεός γιά μᾶς;

• Τό δικό μας «θέλω» εἶναι ἀπατηλό. Τό θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι τέλειο καί ἀπολύτως συμφέρον. Ὁ Χριστός μᾶς δίδαξε νά λέμε στήν προσευχή μας: «Γεννηθήτω τό θέλημά Σου». Κι ἐμεῖς κάποτε βάζουμε σέ προτεραιότητα τό δικό μας ἐγωιστικό θέλημα. Καί Τοῦ λέμε:

«Θέλουμε ὅ,τι Σοῦ ζητήσουμε, νά μᾶς τό κάνης» (Μάρκ. ι' 35).

Ὁ ταπεινός χριστιανός ἀπευθύνεται στόν Θεό μέ ἱερό δέος, ἀλλά καί ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη (πίστι) καί λέγει:

«Δέν θέλω νά γίνη ὅ,τι Σοῦ ζητάω, ἀλλά Σοῦ ζητάω νά γίνη ὅ,τι θέλεις ἐσύ».

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Υπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἄγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannsvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 6936941857

e-mail: info@ioannsvaptistis.gr

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας. Ἄγ. Ἀναργύρων 4,
18542 Περιστερί

Ἐτησία συνδρομή:

Ἑσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καί Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Τόν Βασιλέα ἢ λείψανα;

Ἡ λεγόμενη «Μεγάλη Εἵσοδος» μεταφέρει τά πρὸς ἁγιασμόν δῶρα ἀπό τὴν πρόθεσι στήν ἁγία Τράπεζα, ὅπου πρόκειται νά γίνη ὁ καθαγιασμός τους, ἢ μεταβολή τοῦ ἄρτου σέ Σῶμα Χριστοῦ καί τοῦ οἴνου σέ Αἷμα Χριστοῦ. Οἱ πιστοὶ καλοῦνται μέ σκύψιμο τῆς κεφαλῆς καί μετάνοια νά ὑποδεχθῶν «τόν Βασιλέα τῶν ὄλων».

• Ἡ μεταφορά τῶν πρὸς ἁγιασμόν δώρων δέν εἶναι κάποια πανηγυρική περιφορά. Εἶναι σεμνή καί σχεδόν ἀθόρυβη κίνηση. Οἱ πιστοὶ ἀκολουθοῦντες μυστικά τόν ἀνερχόμενο γιά τὴ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ «δορυφορούμενον ὑπὸ πλήθους ἀγγελικῶν δυνάμεων», ὄχι ἀπλῶς σταυροκοποῦνται καί κλίνουν τὴν κεφαλὴ, ἀλλά καί ψελλίζουν συγκλονισμένοι: «Μνήσθητί μου, Κύριε!».

• Πῶς καί γιατί αὐτὴ ἡ τόσο κατανυκτική Εἵσοδος τοῦ Κυρίου στό θυσιαστήριο κατάντησε σέ πολλοὺς Ναοὺς μεγαλοπρεπῆς καί ἐπιδεικτική «λιτανεία»; Μόνο ὡς λειτουργικὴ ἀπρέπεια μπορεῖ νά ἐκληφθῆ.

• 1. Γιατί ὁ κρατῶν τό δισκᾶριο διάκονος ἢ πρεσβύτερος βγάζει ἐκκωφαντικὴ φωνή, ὡσάν ν' ἀκοῦς στήν ἀγορὰ διαφήμισι λαχανικῶν; Δέν μπορεῖ ἐν σεμνότητι νά λήη τό «Πάντων ἡμῶν»;

• 2. Γιατί ὁ ἀκολουθῶν πρεσβύτερος, ὁ κρατῶν τό ἅγιο Ποτήριο, κατάντησε σέ πολλοὺς ναοὺς νά ἔχη πίσω του καί λοιποὺς πρεσβυτέρους, πού κι αὐτοὶ κρατοῦν ἀπὸ ἓνα Ποτήριο; Πολλὰ ἅγια Ποτήρια χρησιμοποιοῦνται στή λειτουργία τῆς ἁγίας Τραπέζης; Ὁ Χριστός ἓνα Ποτήριο εὐλόγησε κατὰ τόν Μυστικὸ Δείπνο. Καί ὁ προεστῶς τῆς λειτουργίας ἓνα Ποτήριο εὐλογεῖ μόνο, λέγοντας: «Καί ποιήσον τῷ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ Σου».

Τό Αἷμα τοῦ ἐνός Ποτηρίου διοχετεύεται ἐκ τῶν ὑστέρων καί σέ ἄλλα ποτήρια

για να διευκολυνθῆ ἡ μετάληψις σέ πολλούς πιστούς.

● **3.** Γιατί σέ πολλούς Ναούς ἡ μεταφορά τῶν πρὸς ἁγιασμόν δώρων τοῦ Δισκαρίου καὶ τοῦ Ποτηρίου, κατάντησε ἐπιδεικτική καὶ μακρόσυρτη **λιτάνευσις λειψάνων**; Τί δουλειά ἔχουν τὰ λείψανα στῆ Μεγάλῃ Εἴσοδο τῆς φρικτῆς μυσταγωγίας; Μήπως θ' ἁγιαστοῦν καὶ αὐτά; Ἡ μήπως καὶ οἱ συνοδεύοντες τὰ δύο δῶρα καὶ οἱ λοιποὶ συμπρεσβύτεροι πρέπει ὀπωσδήποτε κάτι νά κρατοῦν;

● **4.** Γιατί παραδίδοντας τό δισκάριο καὶ τό ποτήριο ὁ διάκονος καὶ ὁ πρεσβύτερος, πρέπει νά φωνάζη, καὶ μάλιστα στῆν «διά πασῶν»: **«Τῆς ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεός...»**; Ἡ εἴσοδος τῶν πρὸς ἁγιασμόν δώρων εἶναι στιγμὴ μνημονεύσεων; Ὁ τυχόν λειτουργῶν ἐπίσκοπος μνημονεύεται **μετά** τόν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων, μέ τό **«ἐν πρώτοις μνήσθητί, Κύριε, τοῦ ἐπισκόπου ἢ ἀρχιεπισκόπου...»**.

● **5.** Γιατί τήν ὑπέροχη κατασκευτικὴ εὐχή, πού μόνο αὐτὴ λέγεται ἀπό τῆς ωραίας πύλης («Ὁ Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τόν οὐράνιον ἄρτιον, τήν τροφήν τοῦ παντός κόσμου...») τήν παραπετάμε γιά νά ποῦμε πομπῶδεις καὶ ἐπιδεικτικὲς μνημονεύσεις, ὀνομάτων, **«ζώντων τε καὶ τεθνεώτων»**; Ἐπί τέλους, ὅτε θά συμμορφωθοῦμε ὡς λειτουργοὶ μέ τό γεγονός, ὅτι μνημόνευσις ζώντων καὶ κεκοιμημένων γίνεται μετά τόν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων καὶ καταλήγει μέ τό **«Καὶ πάντων καὶ πασῶν»**; Ἡ μνημόνευσις ὀνομάτων (ὅπου μᾶς ἀρέσει) γίνεται γιά ἐπίδειξι, ἢ γιά νά δείξουμε τό δεσμό τῆς **στρατευομένης** μέ τήν **θριαμβεύουσα** Ἐκκλησία;

Ἀτομικές βόμβες

σοβαρὸς δημοσιογράφος Γεώργιος Παπαθανασόπουλος μέ ἀφορμὴ τῆ συμπλήρωσι ὀγδόντα χρό-

νων ἀπό τήν ἐκτόξευσι ἀτομικῶν βομβῶν στῆ **Χιροσίμα** καὶ τὸ **Ναγκασάκι**, δημοσίευσε σχετικὸ ἄρθρο. Ἀναδημοσιεύουμε περικοπές του:

«Ὀγδόντα χρόνια συμπληρώθηκαν ἀπό τήν ἐκ μέρους τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν ρίψη τῆς πυρηνικῆς βόμβας στῆν ἰαπωνικὴ πόλη τῆς Χιροσίμα (6 Αὐγούστου 1945). Ἀκολούθησε στίς 9 Αὐγούστου 1945 ἡ ρίψη ἀνάλογης πυρηνικῆς βόμβας στό Ναγκασάκι.

Ἦσαν οἱ πρώτες καὶ οἱ, ἕως σήμερα, μόνες στῆν παγκόσμια ἱστορία τῶν πολέμων. Τὰ ἑκατοντάδες θύματα ἀθῶων καὶ ἄοπλων ἀνθρώπων προκάλεσαν τρόμο στους ἴδιους τούς ἐκτελεστές. Οἱ ἐκρήξεις ὑπολογίσθηκαν νά γίνουν 500-600 μέτρα ἀπὸ τό ἔδαφος, γιά νά προκαλέσουν περισσότερα θύματα!

● Στῆ Χιροσίμα ὑπολογίζεται ὅτι ἐπὶ τόπου σκοτώθηκαν 70.000 ἄμαχοι πολῖτες. Πολλοὶ περισσότεροι ἀπεβίωσαν ἀπὸ τὰ τραύματα καὶ ἀπὸ τίς συνέπειες τῆς ραδιενέργειας. Χιλιάδες ἔμειναν ἀνάπηροι. Στό Ναγκασάκι, λόγω τοῦ ἐδάφους, τὰ θύματα ἦσαν λιγότερα, περίπου 40.000. Συνολικὰ τὰ θύματα, κατὰ καὶ μετά τῆ ρίψη τῶν βομβῶν ἔφτασαν τίς 200.000!

● Ἡ δικαιολογία, ὅτι οἱ βόμβες ἔπεσαν γιά τὰ θύματα θά ἦσαν περισσότερα ἂν συνεχιζόταν ὁ πόλεμος, δέν εὐσταθεῖ. Ὁ πόλεμος στῆν Ἑνῶπη εἶχε τελειώσει ἀπὸ τόν Μάιο καὶ στό τελεσίγραφο πού ἔστειλαν οἱ ΗΠΑ καὶ οἱ σύμμαχοί τους, στίς 26 Ἰουλίου 1945, ἀπὸ τό Πότσναμ στῆν Ἰαπωνία, δέν σημείωσαν τῆ χρήση τῆς ἀτομικῆς βόμβας.

Καὶ ἐπομένως τό τί θά συνέβαινε ἂν ἀρνιόταν, οὔτε τῆς ἔδωσαν χρόνο, ὥστε νά ἀποφευχθεῖ ὁ φόνος τῶν ἀθῶων ὑπάρξων.

Οἱ Ἑνωμένες Πολιτεῖες θέλουν, δικαιολογημένα, νά ξεχαστεῖ τό γεγονός, πού οὐσιαστικά ἦταν ἔγκλημα κατὰ

τῆς ἀνθρωπότητας. Ὅμως παράλληλα μαζί μέ τήν τότε Σοβιετική Ἐνωση καί στά πλαίσια τοῦ ψυχροῦ πολέμου συνέχισαν τίς δοκιμές πυρηνικῶν βομβῶν καί τήν αὐξησι τοῦ ὄπλοστασίου τους...

- Ὁ συμβολισμός τῆς τρομερῆς καταστροφῆς στή Χιροσίμα καί στό Ναγκασάκι καί τοῦ φόνου μέ δύο βόμβες 200.000 ἀμάχων πολιτῶν εἶναι προειδοποιητικός. Οἱ ἰσχυροί τῆς Γῆς ἀντί νά ἐπιδίδονται σέ εἰρηνικά ἔργα καί πράξεις ἀλληλεγγύης, χρησιμοποιοῦν τήν οικονομική ἰσχύ τους γιά νά καταστρέψουν τοὺς ἐχθρούς τους.

Παρά τήν ὑπογραφή τῆς Συνθήκης περί μὴ διάδοσης τῶν πυρηνικῶν ὄπλων, στίς 5 Μαρτίου 1970, οἱ ἐξοπλισμοί συνεχίζονται. Ἡ συνθήκη τοῦ 1970 ἔχει ὑπογραφή ἀπό 189 κράτη. Ἀποτελεῖται ἀπό τρεῖς πυλῶνες:

—Πρῶτος, ἡ μὴ διάδοση τῶν πυρηνικῶν ὄπλων. —Δεύτερος ὁ πυρηνικός

ἀφοπλισμός. —Τρίτος ἡ χρήση τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας μόνο γιά εἰρηνική χρήση.

- Παρά τή συνθήκη οἱ ΗΠΑ συνέχισαν ἕως τό 1992 τίς ὑπόγειες δοκιμές. Ὑπολογίζεται, ὅτι σήμερα ὑπάρχουν 12.241 πυρηνικές κεφαλές!

- Ἡ ὑπενθύμιση χρήσης τῶν πυρηνικῶν βομβῶν ἀπό μία παντοδύναμη δυτική χώρα προκαλεῖ μελαγχολική σκέψη, πῶς κοντά στόν σπουδαῖο πνευματικό πολιτισμό, καί, κυρίως, στά τεχνολογικά ἐπιτεύγματα πού ἀνέπτυξε ἡ Εὐρώπη, ὑπῆρξε καί ἡ μητέρα ἀνταγωνισμῶν ἰσχύος καί συμφερόντων.

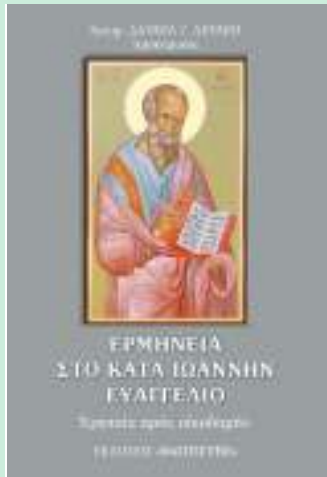
- Ὅγδόντα χρόνια μετά τή Χιροσίμα παγκοσμίως συνεχίζονται οἱ τοπικοί πόλεμοι μέ χιλιάδες θυμάτων. Αὐξάνονται οἱ στρατιωτικές δαπάνες, οἱ πολεμικές βιομηχανίες ἀνθοῦν οικονομικά, οἱ ἀπειλές γιά τοπικές ἢ γενικευμένες συρράξεις αὐξάνονται καί ἡ ἀλληλεγγύη μεταξύ τῶν λαῶν ἐκλείπει.

- Τελικά ὁ ἄνθρωπος δέν μαθαίνει ἀπό τά λάθη του οὔτε ἀπό τήν Ἱστορία. Ἡ Χιροσίμα πάντα εἶναι ἐπίκαιρη πρὸς διδασχά. Μόνο πού οἱ ἄνθρωποι ἀποδεικνύονται ἀνεπίδεκτοι μαθήσεως!

- **Ὁ Θεός νά βάλῃ τό χέρι Του.**

Νέα ἔκδοσις

Ἄρχιμ. Δανιὴλ Ἀεράκη

Σέ τόμο 670 σελίδων ἡ ἐρμηνεία τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου. Τιμή: 20 εὐρώ. Τηλ. 2103212107-6936941857.
e-mail: info@ioannismvaptistis.gr

Ὅσοι μποροῦν, ἄς στείλουν τά 10 εὐρώ καί γιά τό 2025

Οἱ φίλοι ἀναγνώστες ἄς στείλουν τή συνδρομή (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος 2025.

- Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

- Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

- Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.

- Τοῦ ἐξωτερικοῦ τό ἔμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: 2103212713 - 2103212107.